

امور اداره و تحریریه، بی ایچون  
عالم، طبعاً سنه مراجعت اولتی  
لازمدر .

منافع، ملك و دولته خادم و ادبیات  
و فنون و معارف و صنایعدن  
باحث هفته لقی غزته در .

مرکز توزیعی باب عالی جاده سنده  
استانبول کتبخانه سیدر .

# مجموعه ادبیات

۱۳۱۸

غروش شرائط اشترا :  
۲۰ برسنه لك آتونه بدلی ( در سعادت  
۱۲ آلتی آیلقی " " ( ایچون  
۲۶ برسنه لك " " ( طشره  
۱۵ آلتی آیلقی " " ( ایچون  
ستانبول ایچون محل اقامت تعیین  
ایدیلیرسه طشره فیثانی آلتیر .

۵۲ نومرو برسنه لك ، نصفی  
آلتی آیلقی اعتبار اولنور .

درج ایدلیان آثار اعاده اولنماز .

نسخه بی ۲۰ باره در \* پنجشنبه کونلری نشر اولنور عثمانلی غزته سیدر \* نسخه سی ۲۰ باره در

ایده يك مواد و معلومات لازمى بحضور ایدر .  
ایلك ایكى جلدی ۱۷۴۹ ده موقع انتشاره وضع  
اولدی . دیگر جلدلرک تألیفی - اولیکلرک انتشارندن  
صوکر - اوتوز دو قوز سنه امتداد ایش اولان  
حیاتلرک مشغله یکناسی اولمشلردر . وساطتی  
مساعدا اولور اولماز یارسى ترك ايله و نوباره کیدر .  
اوزده ساعت بشده قافار ، حجره سنه قاپانیر ،  
دوقوزده قدر تألیف ايله وقتى کچرردی . دوقوزده  
بر آرز قوه آلی ایدر ، تراش اولور ، توات ییار ،  
دوقوز بچقدن ایکی یقه قدر تکرار جالیشیر . نهایت  
ساعت ایکی ده یلک یوردی . ایشته هر کون ، بویه  
ایدی . زمین آتارینک تدقی مسلکه زك خارجده  
بولمقسه برابر ، ینسه هر حاله قیمت و مایه تفری  
تعین ایتمه من لازم کلیر . م . سرور

[ مایه دی وار ]

— جمعه —

کمالک

## دکن فنارلری

برایکی سوز

قارئین کرامه عاجزانه تقدیم ایدم چکم شو ناچیز  
ساطرلر ، بر ذات فضیلت سالت اثر تشویق و ترغیبی  
اوله رق بیدنه کلشدر . بر محرر آتاریک نوآنه و محسنانی  
حقده اوزون اوزادی به بیان مطالبه ایدر . لکن بوراده  
دکن فنارلرینک فائده لرینى تفصیله حاجت کورمه بورم .  
بونلرک اهمیت فوق العاده لری تارومالیرک زمانندن مقدم  
تقدیر ایدلش اوزمانلر عادى اصوله بر قاج فنار وجوده  
کتیرلشدی . حقی « اسکندریه » لیانه کیروب چقه جق  
سفاهه رهبرلک ائک اوزره میلاددن ۳۰۰ سنه مقدم  
مشهور « اسکندریه فناری » بنا ایدلشدی . بناء علیه  
تجارت بحریه یلک سوک درجه ده ترقی ایدلشکی بویه بر  
زائده دکن فنارلرینک لزوم و اهمیتندن بحث ائک عاذنا  
زائدر .

بو یوک تاریخ طبیعتلک تألیفی ، محبى دوباستون ايله  
برابر ۱۷۸۸ ده وقوع بولان ممانسه قدر تعقیب  
ایشدر . بوفونک ، اون سکرینجی عصر منقذلرندن  
عدایدلک مقصدیله تألیف ایدلشکی « اسلوبه دائر  
نظائر » ی فرانسه انجمن دانشی طرفندن تدقیق  
اولوب کندیسنی اعضا لایق کوردردمشدر .  
حقیقت عالمده بوفونک اسلوب حقده بویه دیکی :  
« اسلوب تمثال ایشدر » سوزی بر حرکت تاقی  
اولنه لیر . شمدی بو آدمک هیکلی ، یارس موزه سنک  
قایمى باندنه مرکوزدر :

آناری : اوتوز دو قوز سنه ده اکل ایدلشکی  
تاریخ طبیعی سی ، ۱۷۳۵ ده نشر اولان « اسلوبه  
دائر نظائر » له « نیوتون » و « هال » دن ترجمه  
ایدیکی آتاردور .

بالجه آتاری ، سکر صفحه دن مرکب فورمه لرله  
قرق درت جلد تشکیل ایدر .

— ۲ —

« خصالت و اخلاق و آتارینک قیمت ادبیعی »

بوفون ايله دیدورو بر تضاد تام تشکیل ایدرلر .  
بو مؤلفک مکتوبلری مطالعه اولندی وقت ،  
تحریرینى تصور ایدلشکی اثر جمیعک حسن صورته  
انمانه مساعدا اولمش اولان ملایمتی مناقشات قلم .  
ده کی حال لاقیدانه سی ، اطراف فعالانه سی . فکر  
انتظامکارانه سی باعث حیرت اولور . یوزنده ،  
اطوارنده ، اسلوبنده سولیم نمایان اولدیلشکی  
خصالت و مشربنده مشهوردر . مسلمانکی ،  
انودج عد اولمغه سزوار بر صورتده آثار وفیه  
حصر و وقف اولمش بر حیات علمانی کویستر .  
اصل مسلمانکی ۱۷۳۹ ده حقیقه حکمداری  
مدیریتنه نصب اولندقدن صوکر تعین و تعقیب  
موفق اولمشدر . بوماموریتده تاریخ طبیعی به یل

الاشعار بر آلت اختراع ایشددر . بو آلت طبق شمندوفر « باقر » لری [۱] کیدر .  
مهندس موسی الیهکاشبو آتلیه و اقوجا ، نك ساحل غریبی آچقیرلنده کائن « سکیر یور » قیالغنده مدت مدیده تجریهلر اجرا ایدلش و نتیجه تجارب بروجه آتی خلاصه ایدلشددر :

۱۸۴۳ — ۴۴ — سنهسی موسم صنفك بش آینده متادیا اجرا ایدیلن تجارتك نتیجه سنده هر قدم مرایی وسعتنده اولان بر ساحیه دالغهلرك تضیق و سطلی اولهرق ۶۱۱ لبره [۲] اولهرق بولمیشددر . عین سنهك موسم شتاسنده اجرا ایدیلن تجریهلر نتیجه سنده ایسه هر قدم مرایی وسعتدهکی ساحیه دالغهلرك اجرا ایش اولدینی تضیق مقدار وسطیسی ۲۰۸۶ لبره یعنی یاز آیلرندکی تضیقك اوج مثلاًئدن فضله اولدینی کورلمشدر . آلت مذکوره واسطه سیله استحصال اولئان مقدار تضیقك حد اعظمیسی هر قدم مرایه ۶۰۸۳ لبره درک بوقدر عظیم بر تضیق ۱۸۴۵ سنهسی مارتنك ۲۹ نجی کونی شدتله هوب ایدن بر باطی روزکایله حاصل اولمشدر . اشنای تجریهده ایکنجی درجهده اولهرق ۵۲۲۳ لبره تضیقده تصادف ایدلشددر .

دالغهلرك شال دکزندکی « یل قیاسی » اوزرندکی فار قوله سنك هر قدم مرایی اوزرینه اجرا ایلدیکی تضیقك مقدار اعظمیسی ۳۰۱۳ لبره در . تضیقك بو درجه آز اولسنه باشلیجه « بب » بحر محیط آطلاسی دالغلرینه نسه شال دکزی دالغلرینك ده دایر بر ساحهده اجرای

[۱] لوقوموتلرک یکدیگرکله اثنای مصادمه سنده حامل اولان ضربك شدنی بردوجه قدر تخفیف ایچون اوک طرفلرینه وضع اولور بر نوع یابی آلندر .  
[۲] برلبره ۱۴۲۵ درمیدر .

« دکز فنارلری » نك مطالعه سی منتببین بحریه توصیه لزوم کوردهم . دکز فنارلرینك نه قدر بیوک فداکارقلر اختیاری ونه قدر بیوک مشقتلر اقتضای ایله وجوده کلمتکارخی اوکرغلری ایچون آتیدهکی سطرلری برکزه کوزدن کچیرملرنی توصیه ایکنکده کندی آلهم .

بوسر لوحه آلتنده یالکن فنار قولهلندن بحث اولقیه جقدر : فنار دویهلری ایله اشارتلردن و بونلرك صورت تنویرلری ایله بعد التئور حصوله که چك شعاعات ضیائیة نك ازرو ایدیلن جهنه توجیبی ایچون ایجاب ایدن وساطلندنده بر تفصیل بحث ایدیه جقدر . هرکس ایچون وعلی الخصوص بحر یون ایچون سوک درجهده فائده ای اولان بویه برارمهك تجریلر عجزیه باقیهرق درعهده ایدیشم ، اولجده بیان اولدینی اوزره ، صرف اثر تشویقدر . بناءً علیه بوندن طولانی حصوله که چك شرف ولوکه جزئی اولسون — بکا دکل اثرک تحریر وانمای ایچون هیچ برزمان تشویقات عالمانه سی دور بیورمایان اذات فضیلت سمانه عالم اوله جقدر .

فی ۱۵ تهرین اول سنه ۱۳۱۷

اسماعیل فائق

## ۱ — فنار قولهلری

فنار قولهلرینه دالغهلرك اجرا ایلدیکی تضیققلر :

ایجادلری بحر یون ایچون بیوک بر نعمت طرز انشارلرینك زمانمزده کسب ایش اولدینی مکملیت ایسه مهندسلك عالمنجه حقیقه بیوک بر مغفرت عیدنه سزا اولا فنار قولهلرندن آتیق دکزلرده بولوبده صورت دائمده تهاسج امواجه معروض اولانلرك اهمت بحر یولرنی تحببن وتعیین ایتك حقیقه مهم ومشکل بر مسئلهدر . بو خصوص آنجق دالغهلرك شایان حیرت تضیققلرنی حساب ایتك ایله ممکن اوله بیلور . فنار قولهلری مهندسلرینك سر آمداندن اولان مستر توماس ستانلسون ، طالغهلرك تضیققلرنی تعین ایده بیلک ایچون ذات